

ва 105, което ще рече около 89%. Между изхвърлените тринадесет творби, бих могъл да назова поне шест, които не заслужават такава участ. Ако трябва да се изразя по-конкретно за съдбата на “падналите” стихотворения, бих казал следното: “Бежанци” е своеобразен “pendant” на “Арменци” и “Заточеници” и води с тях равноправен диалог (вярно е, че взето само по себе си, стихотворението е по-слабо). “Край огнището” е творба типично яворовска - и битова, и битийна, и пространна в паметта на предците, и лаконична като изказ. Стихотворението “Дохожда час” би допълнило моралистичния патос, доста своеобразен, яворовски. Тук веднага идва на ум и съкратената още в първото издание миниатюра “Боричкания, сълзи, кърви”, която диалогизира и кореспондира с други мини-шедьоври, като “Копнение”, “Лист отбрулен”, “Напразно, майко” и пр. А що се отнася до стихотворението “Честит е”, мисля че не е чак толкова трудно да се доловят някои доста осезаеми ботевски интонации, звучащи обаче някак по-близко до онова време, пък и до нашата жалка епоха:

Честит, честит е, който може
глава спокойно да обърне
и път изходен да обзърне,
кокоши път, - честит е, Боже!

Честит, честит е, който може
да кърши майсторски гръбнака
и лъч му свети в жизнемира,
метален лъч, - честит е, боже!

Ала блажен е, който може
честити нивга да не среща
и реч не слуша, - пфю, вонеща,
човешка реч! - прости ме, боже...

Ръководният принцип на тези все отстранявания на творби, за които днес могат да се напишат литературни анализи, очевидно е бил: съкращаване, а не добавяне; редуциране, а не “надуване” на текстовото “тесто”. Принцип общо взето правилен, но не винаги... Впрочем за някои свои творби Яворов дълго се е